NN 67/2018 (25.7.2018.), Zakon o državnom odvjetništvu

HRVATSKI SABOR

1358

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU
O PROGLAŠENJU ZAKONA O DRŽAVNOM ODVJETNIŠTVU

Proglašavam Zakon o državnom odvjetništvu, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 6. srpnja 2018.

Klasa: 011-01/18-01/82
Urbroj: 71-06-01/1-18-2
Zagreb, 10. srpnja 2018.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON
O DRŽAVNOM ODVJETNIŠTVU

DIO PRVI
OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje: ustrojstvo i nadležnost državnih odvjetništava, unutarnje ustrojstvo državnih odvjetništava, ovlasti, prava i dužnosti državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika, obavljanje poslova pravosudne uprave i državnoodvjetničke uprave u državnim odvjetništvima, ovlasti državnoodvjetničkih savjetnika, čuvanje službene tajne, osiguranje sredstava za rad državnih odvjetništava te druga pitanja važna za njihov rad.

Članak 2.

Izrazi koji se koriste za osobe u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se na muške i ženske osobe.

Članak 3.

(1) Državno odvjetništvo samostalno je i neovisno pravosudno tijelo ovlašteno i dužno postupati protiv počinitelja kaznenih djela i drugih kažnjivih djela, poduzimati pravne radnje radi zaštite imovine Republike Hrvatske te podnositi pravna sredstva za zaštitu Ustava Republike Hrvatske i zakona.

(2) Državno odvjetništvo obavlja svoje ovlasti na osnovi Ustava Republike Hrvatske, međunarodnih ugovora koji su dio pravnog poretka Republike Hrvatske, pravne stečevine Europske unije, zakona i drugih izvora prava.

Članak 4.

Državno odvjetništvo ustanovljava se kao jedinstveno pravosudno tijelo čiji se djelokrug, ovlasti i nadležnost utvrđuju zakonom.

Članak 5.

(1) Državni odvjetnik odgovoran je za obavljanje poslova iz djelokruga državnog odvjetništva koje zastupa i kojim upravlja.

(2) Zamjenik državnog odvjetnika samostalan je u radu u predmetu koji mu je dodijeljen. Samostalnost u radu zamjenika državnog odvjetnika i donošenju odluke može se ograničiti isključivo na način propisan ovim Zakonom.

Članak 6.

Zabranjen je svaki oblik utjecaja, a posebno svaki oblik prisile prema državnim odvjetnicima i zamjenicima državnih odvjetnika, zlouporaba javnih ovlasti i osobnog utjecaja te korištenje medija i javnih istupanja u predmetima kaznenih djela koja se progone po službenoj dužnosti i u predmetima u kojima državni odvjetnik odnosno zamjenik državnog odvjetnika izvršava svoje ovlasti i dužnosti u zaštiti imovine Republike Hrvatske.

Članak 7.

Svatko ima pravo nadležnom državnom odvjetniku pisano ili usmeno podnositi predstavke i pritužbe na postupanje tog ili neposredno nižeg državnog odvjetništva i na njih dobiti odgovor u roku od najkasnije 30 dana od dana njihova zaprimanja u nadležnom državnom odvjetništvu.

Članak 8.

Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske, zamjenik Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, državni odvjetnik i zamjenik državnog odvjetnika ne smiju biti pozvani na odgovornost za izraženo pravno mišljenje u predmetu koji im je dodijeljen u rad, osim ako se radi o kršenju zakona koje je kažnjivo djelo.

Članak 9.

(1) Državno odvjetništvo ima pečat koji sadrži naziv i sjedište državnog odvjetništva te naziv i grb Republike Hrvatske.

(2) Na zgradi u kojoj je smješteno državno odvjetništvo moraju biti istaknuti naziv državnog odvjetništva, grb i zastava Republike Hrvatske.

(3) Državno odvjetništvo obilježava svoj dan 24. svibnja svake godine, kojim povodom se dodjeljuju državnoodvjetnička priznanja.

Članak 10.

Plaće i dodaci na plaću državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika uređuju se zakonom.

Članak 11.

(1) Državno odvjetništvo dužno je od građana, državnih tijela i pravnih osoba primati podneske i izjave u stvarima iz svoga djelokruga radi poduzimanja radnji sukladno svojim ovlastima.

(2) Državno odvjetništvo može tražiti od građana obavijesti glede njihovih podnesaka.

DIO DRUGI
USTROJSTVO, NADLEŽNOST I RAD DRŽAVNOG ODVJETNIŠTVA

GLAVA I.
USTROJSTVO

1. Opće odredbe

Članak 12.

(1) Državno odvjetništvo Republike Hrvatske ustanovljuje se za cijelo područje Republike Hrvatske.

(2) U Republici Hrvatskoj ustanovljuju se:

– županijska državna odvjetništva

– općinska državna odvjetništva.

(3) Zakonom se mogu ustanoviti posebna državna odvjetništva za postupanje u određenim vrstama predmeta.

Članak 13.

(1) Svako državno odvjetništvo postupa u skladu sa svojom stvarnom i mjesnom nadležnosti, ako zakonom nije drukčije određeno.

(2) Općinska državna odvjetništva podređena su županijskim državnim odvjetništvima, a županijska državna odvjetništva i posebna državna odvjetništva podređena su Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

2. Unutarnje ustrojstvo državnog odvjetništva

Odjeli

Članak 14.

(1) U državnim odvjetništvima ustanovljava se ured državnog odvjetnika, kazneni odjel i građansko-upravni odjel.

(2) Na sjednicama kaznenih i građansko-upravnih odjela razmatraju se pitanja od interesa za rad odjela, a posebice praćenje rada, raspravljanje o spornim pravnim pitanjima, ujednačavanje postupanja i druga pitanja predviđena Poslovnikom državnog odvjetništva.

Odjel za istraživanje imovinske koristi stečene kaznenim djelom

Članak 15.

(1) Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske za područje jednog ili više županijskih državnih odvjetništava ustanovit će odjel za istraživanje imovinske koristi stečene kaznenim djelom.

(2) Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske u odluci kojom se ustanovljava odjel za istraživanje imovinske koristi stečene kaznenim djelom odredit će je li taj odjel nadležan za provođenje imovinskih izvida samo za područje županijskog državnog odvjetništva u kojem je ustanovljen ili za područje više županijskih državnih odvjetništava.

(3) U predmetima za kaznena djela iz nadležnosti županijskog suda u kojima postoje osnove sumnje da je počinjenjem kaznenog djela stečena znatna imovinska korist nadležni županijski državni odvjetnik u županijskom državnom odvjetništvu u kojem je osnovan odjel za istraživanje imovinske koristi povjerit će provođenje izvida i hitnih dokaznih radnji privremenog oduzimanja predmeta odjelu za istraživanje imovinske koristi stečene kaznenim djelom, ako je to potrebno zbog složenosti predmeta.

(4) Ako je odjel za istraživanje imovinske koristi stečene kaznenim djelom ustanovljen za područje više županijskih državnih odvjetništava, nadležni državni odvjetnik zatražit će od županijskog državnog odvjetnika u županijskom državnom odvjetništvu u kojem je ustanovljen odjel da se provođenje radnji iz stavka 3. ovoga članka povjeri odjelu.

(5) Ako županijski državni odvjetnik u županijskom državnom odvjetništvu u kojem je osnovan odjel za istraživanje imovinske koristi stečene kaznenim djelom smatra kako nisu ispunjeni uvjeti za uključivanje odjela u rad na predmetu, zatražit će da odluku o tome donese Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske.

Praćenje europskih propisa i sudske prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava

Članak 16.

(1) U Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske i u županijskim državnim odvjetništvima određuju se osobe za praćenje europskih propisa i sudske prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka pružaju pomoć u pravilnoj primjeni propisa i sudske prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava, državnom odvjetniku i zamjenicima državnog odvjetnika u državnom odvjetništvu, kao i državnim odvjetnicima i zamjenicima državnih odvjetnika neposredno nižih državnih odvjetništava.

(3) Voditelj Odsjeka za međunarodnu pravnu pomoć i suradnju u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske jednom godišnje organizira sastanak svih osoba iz stavka 1. ovoga članka radi razmatranja aktualnih pitanja u vezi s pružanjem pomoći u pravilnoj primjeni propisa i sudske prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava i unapređenja njihova rada.

(4) Osobe iz stavka 1. ovoga članka pružaju podršku Pravosudnoj akademiji u provedbi stručnog usavršavanja za pravilnu primjenu propisa i sudske prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava.

Odsjeci

Članak 17.

(1) Unutar odjela mogu se osnovati odsjeci s najmanje tri zamjenika državnih odvjetnika specijalizirana za određenu vrstu predmeta.

(2) Nadležni državni odvjetnik može, uz prethodno odobrenje Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, za područje županijskog ili općinskog državnog odvjetništva osnovati istražni odsjek u kaznenom odjelu.

Raspored u odjele i odsjeke

Članak 18.

Raspored zamjenika državnih odvjetnika u odjele i odsjeke, kao i njihovi voditelji odredit će se godišnjim rasporedom poslova.

Stalne službe

Članak 19.

(1) Državno odvjetništvo djeluje u svom sjedištu te u stalnim službama izvan sjedišta.

(2) Stalna služba je ustrojstvena jedinica državnog odvjetništva koja se osniva na području njegove nadležnosti, na kojem zbog broja stanovnika, priljeva pojedine vrste predmeta i drugih opravdanih razloga postoji potreba za djelovanjem državnog odvjetništva izvan njegova sjedišta.

(3) Odluku o osnivanju i prestanku rada stalnih službi državnog odvjetništva donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa, uz prethodno mišljenje Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske.

(4) Stalna služba ima voditelja.

(5) Voditelj stalne službe je zamjenik državnog odvjetnika određen godišnjim rasporedom poslova.

(6) Voditelj stalne službe obavlja poslove državnoodvjetničke uprave koje mu povjeri državni odvjetnik.

3. Posebne odredbe o unutarnjem ustrojstvu Državnog odvjetništva Republike Hrvatske

Ured Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske

Članak 20.

(1) U Uredu Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske obavljaju se poslovi državnoodvjetničke uprave, poslovi međunarodne pravne pomoći i suradnje, poslovi praćenja europskih propisa i sudske prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava, poslovi unutarnjeg nadzora i poslovi protokola za potrebe Državnog odvjetništva Republike Hrvatske.

(2) U Uredu Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske ustrojavaju se Odsjek za unutarnji nadzor i Odsjek za međunarodnu pravnu pomoć i suradnju.

(3) Odsjek za unutarnji nadzor provodi nadzor nad radom državnih odvjetništava, pregledava cjelokupni rad državnih odvjetništava, vođenje mjesečne i godišnje statistike i skrbi o stručnom usavršavanju državnih odvjetnika, zamjenika državnih odvjetnika te službenika i namještenika.

(4) Odsjek za međunarodnu pravnu pomoć i suradnju organizira i usmjerava međunarodnu suradnju državnog odvjetništva, pružanje međunarodne pravne pomoći i suradnje sa zemljama članicama Europske unije, sudjelovanje u radu međunarodnih i regionalnih organizacija kojih je Republika Hrvatska član ili s kojima državno odvjetništvo surađuje na temelju posebnog sporazuma te obavlja poslove praćenja europskih propisa i sudske prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava relevantne za rad državnog odvjetništva. Organizacija poslova praćenja europskih propisa i sudske prakse Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava uređuje se Poslovnikom državnog odvjetništva.

(5) Na poslove protokola Državnog odvjetništva Republike Hrvatske na odgovarajući se način primjenjuju propisi o protokolu Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske. Državno odvjetništvo Republike Hrvatske može za svoje poslove protokola upotrebljavati objekte koji su u tu svrhu na raspolaganju Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske.

Imenovanje, prestanak dužnosti i razrješenje Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske

Članak 21.

Na čelu Državnog odvjetništva Republike Hrvatske je Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske.

Članak 22.

Za Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske može se imenovati osoba koja ispunjava opće i posebne uvjete za imenovanje za zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske.

Članak 23.

(1) Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske na vrijeme od četiri godine imenuje Hrvatski sabor, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, uz prethodno mišljenje nadležnog odbora Hrvatskog sabora i nakon isteka tog vremena može biti ponovno imenovan na istu dužnost. Nitko ne može biti imenovan na ovu dužnost više od dva puta.

(2) Ako Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske ne bude ponovno imenovan na istu dužnost ili bude razriješen, nastavlja raditi kao zamjenik Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske.

(3) Odluku kojom se utvrđuje nastup okolnosti iz stavka 2. ovoga članka donosi Državnoodvjetničko vijeće.

Članak 24.

(1) Ako Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske ne bude imenovan, do njegova imenovanja poslove Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske obavlja zamjenik određen godišnjim rasporedom poslova (prvi zamjenik).

(2) Ako prvi zamjenik ne može obavljati dužnost iz stavka 1. ovoga članka, do prestanka razloga spriječenosti tu će dužnost obavljati zamjenik državnog odvjetnika kojeg odredi Kolegij Državnog odvjetništva Republike Hrvatske.

Članak 25.

(1) Postupak za imenovanje Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske pokreće Državnoodvjetničko vijeće javnim pozivom najkasnije šest mjeseci prije isteka mandata Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske odnosno najkasnije 30 dana nakon prestanka dužnosti Glavnog državnog odvjetnika iz drugih zakonom određenih razloga.

(2) Javni poziv iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se u »Narodnim novinama« i na mrežnim stranicama Državnoodvjetničkog vijeća, a sadrži poziv kandidatima da u roku, koji ne smije biti kraći od 15 dana niti dulji od 30 dana, podnesu prijavu s podacima o svom radu te program rada.

(3) Državnoodvjetničko vijeće utvrđuje kandidate koji su podnijeli prijavu na poziv te prijave dostavlja Vladi Republike Hrvatske.

Članak 26.

(1) Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske prije stupanja na dužnost polaže prisegu pred predsjednikom Hrvatskoga sabora.

(2) Prisega glasi:

»Prisežem da ću se u obnašanju svoje dužnosti pridržavati Ustava Republike Hrvatske, međunarodnih ugovora i zakona, skrbiti o zaštiti ljudskih prava i jednakosti svih pred zakonom, promicati vladavinu prava i ugled državnog odvjetništva te štititi jedinstvenost, suverenitet i pravni poredak Republike Hrvatske.«.

Članak 27.

(1) Glavnom državnom odvjetniku Republike Hrvatske dužnost prestaje:

1. smrću
2. kad navrši 70 godina života
3. istekom roka na koji je izabran
4. danom stupanja na dužnost u drugo pravosudno ili državno tijelo
5. razrješenjem.

(2) Odluku kojom se utvrđuje nastup okolnosti prestanka dužnosti Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske donosi Državnoodvjetničko vijeće.

Članak 28.

(1) Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske bit će razriješen:

1. na vlastiti zahtjev
2. ako postane trajno nesposoban za obavljanje dužnosti
3. ako protiv njega bude pravomoćno potvrđena optužnica za kazneno djelo
4. ako nezakonito obavlja svoju dužnost
5. ako svojim postupanjem nanese štetu ugledu državnog odvjetništva ili državnoodvjetničke dužnosti
6. ako ne poduzima mjere iz svojih ovlasti za učinkovit rad državnog odvjetništva
7. ako bez opravdanog razloga ne ostvaruje program rada izložen u postupku imenovanja na dužnost Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske
8. ako državno odvjetništvo ne ostvaruje zadovoljavajuće rezultate rada.

(2) Prijedlog za razrješenje Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske podnosi Vlada Republike Hrvatske. U prijedlogu se navode osnova i razlozi za razrješenje.

(3) O prijedlogu za razrješenje Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske odlučuje Hrvatski sabor, uz prethodno mišljenje nadležnog odbora Hrvatskoga sabora.

GLAVA II.
NADLEŽNOST

1. Opće odredbe

Članak 29.

(1) Općinska državna odvjetništva postupaju pred općinskim sudovima i javnopravnim tijelima.

(2) Županijska državna odvjetništva postupaju pred županijskim, trgovačkim i upravnim sudovima.

(3) Posebna državna odvjetništva postupaju pred sudovima određenim zakonom.